

16.10.07 TUE 16:09 FAX -371 7284450

Komunikacijas Depart.

Q001

Ar Ministru kabineta 2007.gada 26.septembra rīkojumu Nr.596 "Par komisijas izveidošanu" izveidotās komisijas ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka A.Loskutova atbilstību amatam

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2007. gada 26. septembra rīkojumu Nr. 596 "Par komisijas izveidošanu", lai izvērtētu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka A.Loskutova atbilstību iegremmamajam amatam, pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 5.panta septito daļu, tika izveidota komisija, kurai tika uzdots iesniegt Ministru kabinetā ziņojumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka A.Loskutova atbilstību amatam. Tā kā Ministru kabinets atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 5. panta sepiņajai daļai, nav noteicis kārtību, kādā jāizveido šāda komisija, un nav reglamentējis tās darbību, komisija vadījās pēc minētā rīkojuma 3. punkta, kurš nosaka, ka, ja nepieciešams, dalībai komisija var pieaicināt citus speciālistus un ekspertus, kā arī pieprasīt no valsts pārvaldes institūcijām komisijas darbam nepieciešamo informāciju. Komisija secina, ka saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 5. panta septito daļu tās kompetence ir Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka A.Loskutova iemeslu atbrīvošanai no amata izvērtēšana, nevis atzinuma sniegšana par A.Loskutova atbilstību (neatbilstību) iegremmamajam amatam.

Komisija, iepazīstoties ar tās rīcībā esošiem dokumentiem un uzsklausot pieaicinātās personas, konstatēja:

Latvijas Republikas Valsts kontroles Pirmā revizijas departamenta Revizijas starpziņojumā par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja operatīvās darbības finanšu līdzekļu uzskaiti 2006.gadā, kura secinājumu un ieteikumu dajas ir deklasificētas saskaņā ar Valsts kontroles 2007. gada 10. oktobra vēstuli "Par valsts noslēpuma objekta atsevišķu sastāvdaļu deklasifikāciju", secināts, ka "Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk - KNAB), nenosakot kārtību, kādā veicama materiālo vērtību iegāde un realizācija, kā arī, nenosakot materiālo vērtību realizācijas rezultātā iegūto naudas līdzekļu atspoguļošanu operatīvo līdzekļu finanšu uzskaitē, rada krāpšanas iespējamības risku. Materiālās vērtības, kas iegādātas no operatīvajiem līdzekļiem un lietojamas ilgāk nekā gadu, atzīstot pārskata perioda izdevumos nevis ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā, nesniedz patiesu priekšstatu par KNAB finanšu pārskatā uzrādītiem iestādes rīcībā esošajiem aktīviem". Revizijas starpziņojumā ieteikts, "lai nodrošinātu patiesu informācijas atklāšanu par KNAB finanšu pārskatā uzrādītiem iestādes rīcībā esošiem aktīviem, izvērtēt iespēju materiālās vērtības, kas iegādātas no operatīvajiem līdzekļiem un ārvalstu finanšu palīdzības un ko paredzēts izmantot Ilgāk kā gadu, uzskaitit un novērtēt kā ilgtermiņa ieguldījumus un finanšu pārskatā atspoguļot bilances aktīvu sastāvā".

Latvijas Republikas Valsts kontrole uz komisijas pieprasījumu sniegt papildus informāciju, kādi tieši likuma "Par grāmatvedību" un citu grāmatvedības uzskaiti reglamentējošo normatīvo aktu noteikumi pārkāpti un kādas likuma prasības nav izpildītas KNAB operatīvās darbības finanšu līdzekļu uzskaitē. 2007.gada 4.oktobra vēstulē "Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja operatīvās darbības finanšu līdzekļu uzskaites revīziju", kura deklasificēta saskaņā ar Valsts kontroles 2007. gada 10. oktobra vēstuli "Par valsts noslēpuma objekta atsevišķu sastāvdaļu deklasifikāciju", norāda, ka "saskaņā ar Ministru kabineta 15.11.2005.g noteikumu Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtī grāmatvedības uzskati" 4. un 7.punktu, ilgtermiņa ieguldījumi ir visu veidu resursi, kurus budžeta iestāde plāno izmantot

16-10-07 TUE 16:10 FAX +371 7284450

Komunikacijas Depart.

ilgāk nekā gadu un pārskata par budžeta iestādes finansiālo stāvokli, ilgtermiņa ieguldījumus norāda uzskaites vērtibā, no ilgtermiņa ieguldījumu iegādes vērtības aizkaitot uzkrāto nolietojumu. KNAB materiālās vērtības, kas iegūdātas no operatīvajiem līdzekļiem un lietojamas ilgāk nekā gadu grāmatvedības uzskaitē, atzīst nevis ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā, bet kā pārskata perioda izdevumi. Šāda uzskalte nesniedz patiesu pricīšstatu par iestādes finansiālo stāvokli bilances datumā, kā to nosaka likuma "Par grāmatvedību" 2 pants".

Tālāk Valsts kontroles secinājumos norādīts, ka "saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un manas izšķērdēšanas novēršanu" 3.panta 2. un 3.punktu, manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējamī augstāku cenu, un manta iegūtāma īpašumā vai lietošanā par iespējamī zemāku cenu, un atbilstoši likuma 47.pantam valsts mantas atsavināšanā iegūtos līdzekļus pēc atsavināšanas izdevumu segšanas ieskaita valsts budžeta".

KNAB uz komisijas pieprasījumu iesniegt komisijai neklasificēta dokumenta veidā Biroja vērtējumu par Valsts kontroles Pirmā revizijas departamenta Revizijas starpziņojuma par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja operatīvās darbības finanšu līdzekļu uzskaiti 2006.gadā secinājumiem un ieteikumiem, 2007.gada 11. oktobra vēstulē "Par Valsts kontroles revizijas starpziņojumu" informē, ka līdz 2007. gada beigām tiks pilnveidota normatīvā bāze, kas regulē Operatīvās darbības likuma piemērošanu un kura tiks detalizēti atspoguļoti starpziņojuma 19. punkta norādītie ieteikumi. Šobrīd KNAB tiek gatavots iekšējā normatīvā akta projekts, kurā tiks noteikta precīzēta kārtība par rīcību ar materiālajām vērtībām saistībā ar operatīvajai darbībai paredzēto finansējumu. Tāpat tiek pilnveidota grāmatvedības uzskaites sistēma atbilstoši valsts noslēpuma aizsardzību regulējošajiem normatīvajiem aktiem, lai nodrošinātu materiālo vērtību kā ilgtermiņa ieguldījumu novērtēšanu. Ievērojot to, ka operatīvās darbības finansēšanai paredzēto līdzekļu apmērs, sadalījums un faktiskais izlietojums, kā arī to, ka informācija par tādu speciālo līdzekļu, speciālās tehnikas, kā arī transportlīdzekļu iegādi, kurus izmanto operatīvās darbības subjekti operatīvo pasakumu veikšanai, ir uzskatāma par valsts noslēpuma objektu. KNAB vērš uzmanību uz to, ka saistībā ar Valsts kontroles starpziņojumā norādīto valstī būtu nepieciešams izstrādāt vienotu normatīvo regulējumu visiem operatīvās darbības subjektiem, kur ir divējāda, proti, gan atklātā grāmatvedības uzskaites sistēma, gan grāmatvedības uzskaites sistēma, kas tiek kārtota atbilstoši valsts noslēpuma aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem, par kārtību, kādā no atklātiem finanšu līdzekļiem iegādātās materiālās vērtības tiek nodotas klasificētajā grāmatvedības uzskaites sistēmā.

Komisijas sēdē 2007. gada 26. septembrī tika uzsklausītas Valsts kontroles departamenta direktore I.Braunfelde un revidentes B.Česka, S.Zunde, bet 2007.gada 27.septembrī paskaidrojumus sniedza KNAB priekšnieks A.Loskutovs.

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4. panta trešās daļas 4. punktu Biroja priekšnieks ir Biroja finanšu līdzekļu rikotājs un atbild par to izlietošanu. Komisija, iepazinusies ar KNAB iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, konstatēja, ka jau 2003. gada 3. martā konkrētam darbiniekam ir uzdots veikt operatīvo līdzekļu uzskaiti atbilstoši esošajiem normatīvajiem aktiem un likumam "Par grāmatvedību". Savukārt nevienā dokumentā nav noteikts šīs amatpersonas darbības kontroles mehānisms, kaut arī Ministru kabineta 2005. gada 22. marta noteikumu Nr. 201 "Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja nolikums" 9. punktā ir noteikts, ka Biroja darbības tiesiskumu nodrošina biroja priekšnieks, kurš ir atbildīgs par pārvaldes lēmumu pārbaudes sistēmas izveidošanu un darbību.

16/10 07 TUE 16:10 FAX +371 7284450

Komunikacijas Depart.

003

Š.g. 25.septembrī ģenerālprokurors, pamatojoties uz Prokuratūras likuma 16.pantu, uzdeva lpaši pilnvarotu prokuroru nodaļai veikt pārbaudi par KNAB operatīvās darbības finansējuma izmantošanas un uzskaites atbilstību likuma prasībām, lai noskaidrotu, vai KNAB amatpersonas nav veikušas krimināli sodāmus nodarijumus.

Komisija ir informēta, ka prokuroru veiktajā pārbaudē nav konstatēts, ka KNAB operatīvās darbības finansēšanai piešķirtie finanšu līdzekļi, tāri skaitā ārvalstu organizāciju palīdzība, būtu izlietoti citam mērķim, nekā tas paredzēts. KNAB finanšu līdzekļu uzskaitē tiek veikta dalīti- Finanšu nodaļa realizē visu KNAB budžeta līdzekļu uzskaiti un atspogujo to izmantošanu, bet attiecībā uz operatīvās darbības finansējumu nodrošina tikai sākotnējo rīcību ar operatīvajai darbībai piešķirtojiem līdzekļiem. Saskaņā ar KNAB priekšnieka akceptētiem materiāli atbildīgās personas avansa pieprasījumiem Finanšu nodaļa veic finanšu līdzekļu pārskaitīšanu uz operatīvās darbības finansēšanai paredzēto kontu. Prokuratūras pārbaudes gaitā konstatēts, ka pēc materiāli atbildīgās personas avansa pieprasījumiem KNAB Finanšu nodaļas pārskaitītie operatīvās darbības finansēšanas līdzekļi precīzi tādās pašās summās un laikos ķemti uzskaitē Slepēnības režīma nodrošināšanas nodaļas pārējās summās un laikos ķemti uzskaitē Žurnālā. Par avansā saņemto Operatīvās darbības finansēšanas līdzekļu uzskaites Žurnālā. Par avansā saņemto līdzekļu izlietojumu materiāli atbildīgā persona atskaitās Finanšu nodaļai. Ar 2007. gada 27. septembra KNAB priekšnieka p.i. A.Vilka rīkojumu veiktajā pamatlīdzekļu inventarizācijā konstatēta KNAB lietošanā esošo pamatlīdzekļu atbilstība iegrāmatoto materiālo vērtību uzskaites datiem. Izvērtējot pārbaudē par KNAB pastāvošo operatīvajai darbībai izdalito finanšu līdzekļu un iegādāto materiālu vērtību atspoguļojumu grāmatvedības uzskaitē noskaidroto, secināms, ka faktiski nenotiek šo līdzekļu un vērtību norakstīšana uz tekošā gada izdevumiem, bet ar augstāk minētajiem grāmatojumiem operatīvās darbības nodrošināšanai izmantotie finanšu līdzekļi tiek pārvietoti no KNAB Finanšu nodaļas uzrādītās kopējās budžeta līdzekļu uzskaites uz klasificēto operatīvās darbības finansējuma uzskaiti, pamatojoties uz likumā "Par valsts noslēpumu" un Ministru kabineta noteikumos Nr. 887 "Valsts noslēpumu objektu saraksts" 2.7.13. punktā noteikto. No 2004. gada līdz 2007. gada 27. septembrim KNAB nav izdoti rīkojumi par materiālo vērtību inventarizācijas veikšanu. KNAB iekšējos normatīvajos aktos, kas izdodami Operatīvās darbības likuma 3. panta 2. daļas un 33. panta kārtībā, ir noteikta operatīvajai darbībai paredzēto naudas līdzekļu aprite, bet nav pietiekami reglamentēta par operatīvās darbības nodrošināšanai jedalitajiem līdzekļiem iegādāto materiālo vērtību iekļaušana operatīvo līdzekļu finanšu uzskaitē atbilstoši grāmatvedības noteikumiem un iekšējās kontroles kārtībai. Minēto iemeslu dēļ KNAB pašreiz realizētā operatīvās darbības finansējuma un par to iegādāto materiālo vērtību atspoguļojums grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatos pietiekami nenodrošina likuma "Par grāmatvedību" 2. panta prasības par uzskatāmu visu darījumu atspoguļojumu grāmatvedības uzskaitē tā, lai varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā.

Prokuroru pārbaudē secināts, ka, lai arī nav izpildīti visi grāmatvedību reglamentējošo normatīvo aktu noteikumi un Finanšu nodaļas uzskaitē nav pārskatāmi uzrādīti KNAB rīcībā esošie aktīvi, KNAB amatpersonas nav slēpušas vai viltojušas KNAB grāmatvedības dokumentus un gada pārskatus, bet, veicot dalītu grāmatvedības uzskaiti, rīkojušas nolūkā nodrošināt operatīvās darbības pasākumu nepārtrauktību un aizsargāt valsts noslēpuma objektus. Līdz ar to Valsts kontroles revīzijas un prokuratūras pārbaudē konstatētas KNAB grāmatvedības uzskaites atsevišķu posmu neatbilstības likuma "Par grāmatvedību" nosacījumiem rezultātā

16.10 07 TUE 10:11 FAX -371 7284450

Komunikacijas depart.

卷 004

nav nodarīti materiāli zaudējumi vai cits būtisks kaitējums valsts pārvaldes, paša KNAB vai kādas citas personas interesēm. Tāpat secināts, ka pašlaik valstī nav izstrādāts neviens ārējais normatīvais akts, kas noteiktu atklātā un klasificētā budžeta pārskatu konsolidācijas nosacījumus, kā arī kārtību, kādā veicama operatīvajai darbībai izmantojamo materiālu vērtību realizācija un tās rezultātā iegūto naudas līdzekļu atspoguļošanu grāmatvedības uzskaitē, lai vienlaicīgi nodrošinātu grāmatvedības prasībām atbilstošu pietiekami pārskatāmu uzskaiti un valsts noslēpuma objektu aizsardzību.

Nemot vērā no Valsis kontroles saņemto informāciju, komisija secina, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs

- nav pilnā apjomā nodrošinājis Operatīvās darbības likuma 3. panta 2. dajas un 33. panta prasību par operatīvās darbibas finansēšanas līdzekļu izlietošanas un iekšējās kontroles kārtības noteikšanu izpildi;
 - nav nodrošinājis likuma "Par grāmatvedību" 2. panta prasību izpildi, par to, ka grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbibas rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei;
 - nav nodrošinājis likuma "Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un manta izšķērdešanas novēšanu" 3. panta 2. un 3. punktu izpildi, par to, ka manta atsavīnāma un nododama ipašumā vai lietošanā citai personai par iespējamī augstāku cenu, un manta iegūstama ipašumā vai lietošanā par iespējamī zemāku cenu, un atbilstoši likuma 47. pantam valsts mantas atsavīnāšanā iegūtos līdzekļus pēc atsavīnāšanas izdevumu segšanas ieskaita valsts budžetā;
 - līdz komisijas darba uzsākšanai nav veicis pasākumus grāmatvedības uzskaites sakārtošanai;
 - par atbildīgo personu, kas veica uzskaiti par operatīvo līdzekļu izlietojumu, noteicā darbinieku bez attiecīgas kvalifikācijas.

Vienlaicīgi, pēmōt vērā prokuroru pārbaudes rezultātus, komisija secina, ka KNAB

- nav pieļauts naudas vai materiālo vērtību izstrūkums, vai arī finanšu līdzekļu izlietojums likumā neparedzētiem mērķiem;
 - amatpersonas nav slēpušas vai viltojušas dokumentus, bet KNAB savu rīcību pamato ar to, ka, veicot dalītu grāmatvedības uzskaiti, rīkojušies nolūkā nodrošināt operatīvās darbības pasākumu nepārtrauktību un aizsargāt valsts noslēpuma objektus;
 - pēc komisijas izveidošanas ir uzsākta iekšējo normatīvo aktu izstrāde un grāmatvedības uzskaites sakārtošana Valsts kontroles atzinumā norādito izstrūkumu novēšanai.

16-10-07 TUE 16:12 FAX -371 7284450

Komunikacijas Depart.

005

Komisija izvērtējusi tās rīcībā esošos materiālus, iesniedz ziņojumu Ministru kabinetam Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 5. panta septītās daļas kārtībā, ierosinot lemt jautājumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka Alekseja Loskutova atbildību vai neatbildību ieņemamam amatam.

Komisijas vadītājs,
ģenerālprokurors

Komisijas locekļi:

tieslietu ministrs

Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs

iekšlietu ministrs

Saeimas Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs

aizsardzības ministrs

J. Maizītis

G. Bērziņš

J. Dalbiņš

I. Godmanis

Dz. Žaundžēikars

A. Slakteris

2007. gada 15. oktobrī